

פרשת ראה

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה (יא, כו)

ויל"ע טובא בהך קרא, א' מהו הל' ראה, דמאי שייך ראה על ברכה וקללה, הרי אין זה דבר מוחשי שניתן לראותו, ב' מדוע פתח בל' יחיד 'ראה' והמשיך בל' רבים 'לפניכם', אף דהוא במשפט אחד, ג' מהו הל' 'היום', הרי הברכה והקללה נאמרו כבר קודם לכן בהר גריזים והר עיבל, ד'. מהו הענין שאמרו המפרשים שם שהקב"ה חילק את בני ישראל לשנים, וששה שבטים עמדו על הר עיבל וששה שבטים עמדו על הר גריזים, וכך נאמרו להם הברכות והקללות, ה' מה שייך ל' נתינה על ברכה וקללה, הא בזה שפיר הול"ל ל' אמירה ולא נתינה.

ואשר יראה לומר, דהכא אתי הקרא למימר מהו דרך החיים שיבחר בה האדם, שכן כידוע בימי האלול שבהם נקראת פרשה זו נשנה כי לעולם יראה אדם עצמו מחצה חייב ומחצה זכאי, ואף יראה כל ישראל כך חזיים חייבים חזיים זכאים כמש"כ הרמב"ם, עשה מצוה אחת היטה הכף כולו לטובה, עשה עבירה אחת היטה הכף כולו לחיוב, ונתקשו בזה המפרשים מהו הענין שבמצוה אחת או עבירה אחת ניתן להטות הכף של כלל ישראל כולו, הרי במעשה פרטי אחד לא ניתן לשנות כללי עולם כה גדולים.

ואשר יראה ובהקדם מה שהקשה רבי מרדכי מן צ"ל האיך לומדים ומתעסקים אנו בהבנת התורה שניתנה לדור מתן תורה, הרי אלו היו גדולי עולם ראשונים כמלאכים, והאיך בכוחינו להגיע לדרגתם ללמוד תורה שניתנה להם, או לרבותינו הראשונים והאחרונים מדורות עברו.

אלא שאם האדם לוקח לעצמו ב' נקודות מרכזיות אלו, לידע שזכות הרבים תלויה בו, וכן כח רצון אמיתי וחזק להגיע למטרה זו, יכול הוא להגיע אף עדי שלימות זו ללימוד תורה שניתנה לדור מתן תורה ושעסקו בה כל הגדולים מדורות עברו.

ולפ"ז י"ל דזהו ההדרכה שנתנה לנו התורה באלו המילים, שכן אם אדם רוצה להטיב דרכיו ולעלות במסילה העולה בית ה', עליו לראות לעצמו בציורו את השבטים שעומדים חזיים בהר עיבל שבו ניתנה ברכה שזה דרך החיים, וחזיים בהר גריזים עליו ניתנו הקללות שזהו דרך המות ח"ו, ויצויר לעצמו שבמצוה או עבירה שלו יכול הוא להטות הכף כולו לטובה או ח"ו לרעה.

וזהו שאמר הכתוב בדקדוק רב, 'ראה' ל' יחיד לכל אחד ואחד שיראה לפניו ציור זה, וסיים בל' רבים 'לפניכם', במה שעשה ה' לכל ישראל בהניחם חזיים בהר עיבל וחזיים בהר גריזים, ומעשה האדם כל אחד בפרטיו יכול הוא להטות הכף כולו, וזהו שאמר הכתוב 'היום' אף שהברכות ניתנו כבר קודם לכן, שכן אין הכתוב מדבר על נתינת הברכות והקללות עצמם שבהם לא שייך ראייה וכו', אלא על המסר בעקבותם שכל אחד יראה בכל יום את עצמו כמונח בין ב' חזאי ישראל ועליו להטות הכף, ועי"ז יוכל להטיב דרכיו באשר הם

מקור: רבי שמואל יעקב בורשטיין שליט"א